

СТАНКА ЂАЛАСАН

БУКТИЊА

ПРОМЕТЕЈ

ПЕТРУ ПЕТРОВИЋУ ЊЕГОШУ

Уйуӣих се за Тодом Владико,
їрешне душе, у їрешном ӣијелу.
Малої ума, умом великана,
замућени да издис̄ирим поїлед.

СВЕМОГУЋСТВО СВЕТОМ ТАЈНОМ ШАПТИ
(*Heiow*)

ХРАНЕЋИ СЕ ПИТАТЕЛНИМ СОКОМ (Њеіош)

Овојницу мајчину напусти
и тјемом о земљу удари.
Зацену се кад живот најави,
па Те мајка млијеком задоји.

Уплаши л' се варнице небеске
што кроз прозор на љуљу Ти паде,
ил' Те збуни удах изненадни?

Ал' Ти суза из ока не кану.
Медовину окусив' мајчину,
живот Ти се Свитањем огрну.

ТВОРЦУ

Сатвори Га по своме обличју.
Издаде Те при првоме посту
окусивши забрањену воћку.

Би му мало небеско пространство
и вртови рајски, раскриљени.
Није гријех у пићу и јелу,
већ је гријех у злобноме дјелу.

Ум је један, само свемогући!

Ум човјечји у пронику' води.
Питање је одговор без смисла,
са прозора поглед у мрчину.
Јава ждере и саће и жеље.
Жеља жељу вуче у немјеру.
Човјеку су сва чула замрла.
Освјешћење, злоба оковала.

Овоземно беспутно и ништо.
Упри поглед у небески престо.
Из невида сијевнуће искра.

Ти једини судија си, Творче!

Досада сам у заносу своме
убирала земно плодотворје.
Је ли ово тлапња сулудости,
или гордост малога поете
да завири у небеске сфере,
вођен искром свештене идеје?

Са идејом творење почиње.
Творевина умом дограђена
осијава површ и дубину.
Бљедуњаве глапње изблиједе.
Крунисано, преживи вријеме.

Савршенство Твоје задивљује!

Дуга једна свод је обгрлила.
Свјетлост, боје, звуци и мириси
наслада су и бесмртној души.
Свака биљка, драгуљ одабрани.
Сви извори бистри и прозирни.
Слапови им бисери расути.

Наду гајим у врту душевном:
Вјечна љубав мир ће донијети!
Сфера мрака и сфера свјетлости,
једним ће се плаштом огрнути.

ВЈЕЧНЕ СУДБЕ СВЕТИ СУ ЗАКОНИ (Њеіош)

Заодјену питање, Владико,
у дослуху земаљских мудраца:
Куда судба човјека одводи?

Загонетност човјек занемари
у похоти, да ће срећу стићи.

А срећа је лажно привиђење,
које мутном времену узмакне
к'о ријека у љетњој врелини.

Створитељ му блаженство подари.
Сјајном лучом путе освијетли.

Хоће ли му душа смирај наћи
ако свети закон повриједи,
и превиди, шта му Бог одреди?

ТВОЈЕ СИЛЕ ПРЕМЈЕЊУЈУ ВОЉУ (Њеіош)

Кад се тамном копреном огрнеш,
помирење са собом налазиш.
Бљесне искра видјела кроз таму.
Звјездане се двери отварају.

Кроз небесна ждријела се чују
хучне силе, као опомене.
Ројевитом снагом нас дарују.
Духовном нас моћи напајају.

Пој славуја разгони мрчину.
Чујеш жубор планинскога вира.
Слабости ће у њем' да потону.
Твоје силе... ѿремјењују вољу!

ТАЈНА ЧОЈКУ ЧОВЈЕК ЈЕ НАЈВИША (*Њеіош*)

Овоземно, вр'јеме оградило.
Сударе се умни и безумни.
Сударе се пути и беспути.

Батргањем Творчевим поклоном,
застане се пред вјечитом тајном:
Гдје се дјене душа из љуштуре.

Вине ли се у небеске сфере?

Од Ангела што Творца дворује,
занесе се *йламени йоеіа*,
Свету тајну од њег' да открије.

Жари исток, трепере звијезде.
Пјесникова душа запаљена,
у зрн зоре, у тајни остаде.

У НОЋ СТРАШНОМ БУРОМ РАЗЈЕЧАНУ (Њеіош)

Ноћу мисли ткају непоречја
удјенуте у нити тишине.
Заклоњене очију порочних.
Свједочансто не тражи од иних:
Савјест ти је, њина колијевка.
Чиста душа, прозор отворени.

Под главом ти књига увезана.
Молитвена, за добра свакоја.
Понајвише за провид човјека.

Бар у ноћном бдјењу разабери
на отканој струци разумности,
гдје ћеш своје мисли усмјерити.
Хоћеш ли се пред Њим застидјети?

ПЛАВА НОЋИ, РАЗВИЈ У ЋУТАЊУ (Њеїош)

Дан је свједок од ког се зазире.

Вирне зрака чак иза облака.
Ријеч муња. Небеса раздире.
Па доступна мисао скривена
дворкињама пламених висина.

Тавна ноћ је скровиште одано.

У хаљини од сјајна сатена,
красна дама, косе на валове.
Вјетруви је мрсе и милују,
па уплићу, у витице златне.

Уму врата широм отворена.

У ћутању мисли разасртје.
Наоколо, земним просторствима,
а маме их и небеске сфере.
У свитање, врата се затворе.

БЛАГО ТОМЕ КО ДОВИЈЕК ЖИВИ
(Њеіои)

Врлинама... и умним дјелима,
вјечно св'јетле у тамнилу збиље
овјенчани вј'енцем бесмртности.

Мисленост је за добробит људи.
Засијана сјеменом чистоте.
Пожњевена рукама љубави.

Запаљену лучу великана
покољења треба да преносе.
Само тако, свјетлост не утрне.

БУКТИЊА

Валови се разиграли
на пучини непрегледа.
Уморне ми очи прате
на западу искре златне.

Букти вода, букти небо.
Срк заласка, душу поји.
Луна очи засјењује
кад посљедњи плам утрне.

Окренем се према горе
одакле ме Ловћен гледа.
Ту Владика спокој нађе
у повоју свога свода.

ДА, ИСКРА ЈЕ СВЈЕТЛОСТ ПОРОДИЛА (Њеіош)

Да ли камен о кам' заварничи,
или се муња небеска сручи?
Гомилом пепела запретена,
божанска искра у њем' тињала.

Ал' тињ су ватре што потпир траже.
Запрет искре спутати не може.
Тињ у пепелу нађе потпалу.
Развије се Овид у буктињу.

Успиње пламеном оплођена,
свителишту чистом гдје је никла!

СВАКО СУНЦЕ ПРЕДВОДИ МИРОВЕ (Њеіош)

Да Те није мрак би огрнуо
и земаљску и небеску сферу.
Очи би нам биле без видјела.
Непробојна, душе огледала.

Освећени извор Си мирова.
Помазање душе и тијела.
Сваки додир Твоје зраке бива,
мјесто, гдје се узбуркају чула.

Доживи се све умом и душом.
Шар земаљски, дивоте небеске.
Мироточје, Твоје кад их заспе.

Ко осјети божанско присуство
у мирису светог помазања,
спознао је, и светост љубави.

УДАР НАЂЕ ИСКРУ У КАМЕНУ (Њеіош)

Кад небеска светиљка утрне
и кад зв'езде карамук покрије,
а далеко јутарње свитање,
увијем се у тамнило ноћи
па у несну пребирам питања.

Може л' искра сама заискрити,
у буктињу може л' се развити
да је нека сила не покрене?
Коју силу треба да призовем
када искра тиња у грудима?

Кроз таму се пипањем налази
колијевка у којој се њише.
Љубав-луча, свему је суштина.
Подстицај јој треба, да просине!

Огњевиту буктињу пренесе,
плавичасти пламен надахнућа.
И кад боли сакривам у себи,
убод рану мора да отвори.

